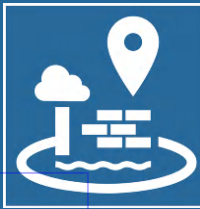

★ GOUDA ★
★ 750 ★
★ 1272 - 2022 ★

Geef
Gouda
door!

Jaarstukken 2023

3.3 Wonen en leefomgeving

Ambitie

In Gouda kan iedereen prettig wonen en leven en dat moet zo blijven.

Een goede bereikbaarheid en woningaanbod voor elke doelgroep zijn daarvoor van belang. Er komen nieuwe woningen in Westergouwe, de Spoorzone en andere plekken in de stad. De norm is betaalbaar bouwen, natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen, en aandacht voor duurzame mobiliteit.

De goede bereikbaarheid en centrale ligging zijn een onbetwistbare kracht van Gouda. Om Gouda in de toekomst duurzaam bereikbaar te houden en goed te ontsluiten, wordt het Verkeerscirculatieplan uitgevoerd. Met meer ruimte voor fietsers, wandelaars en het openbaar vervoer. De binnenstad wordt autoluw. Het omgevingsbeleid biedt duidelijke richting en regelgeving voor een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.

Wat is bereikt?

1) Een toekomstbestendige woningvoorraad

De Huisvestingsverordening is geactualiseerd, de doelgroepenverordening vastgesteld en het Actieplan dakloosheid uitgevoerd. De gemeente heeft voldaan aan haar opgave voor 2023 op gebied van de uitstroom uit de maatschappelijke opvang en Wonen Eerst. De realisatie van de Gouwe Huse is verder voorbereid. Samen met betrokken partijen zoekt de gemeente nog naar maatregelen om inwoners door te laten stromen naar een passende woning die past bij hun levensfase.

2) Actieve sturing op het woningbouwprogramma

In 2023 zijn 362 woningen toegevoegd aan het woningaanbod in Gouda. 281 nieuwbouwwoningen en overige toevoegingen. De woningvoorraad is daarmee nu 34.477 woningen. In Gouda-Oost zijn verschillende complexen sociale huurwoningen opgeleverd. Voor mensen die zijn aangewezen op wonen en zorg zijn het Herstelhuis, verzorgingshuis Huize ter Gouwe en een zorgvilla aan de Jac. P. Thijsselaan opgeleverd. De gemeente hanteert een vaste norm voor sociale huur, geregleerde middeldure huur en betaalbare koop. Eind 2023 is het Fonds betaalbaar wonen ingevoerd.

3) Uitvoeren van het Verkeerscirculatieplan

De wijkmobiliteitsplannen voor de Binnenstad, Korte Akkeren en Kort Haarlem en de nota grote en zware voertuigen zijn in 2023 vastgesteld. De gemeente heeft een gedeelte van de regionale doorfietsroute Rotterdam-Gouda gerealiseerd; de routes Bodegraven-Gouda en Alphen-Gouda zijn uitgewerkt. De Wilhelmina van Pruisenlaan is heringericht en er ligt een schetsontwerp voor de Koningin Wilhelminaweg. Samen met de gemeente Zuidplas wordt gewerkt aan maatregelen om Westergouwe beter te ontsluiten.

4) Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading

In 2023 kwamen er 33 nieuwe openbare laadpunten bij. In totaal zijn er nu 473 punten in Gouda. Daarnaast wordt gewerkt aan de uitgangspunten voor snelladen voor personen-, bestel- en vrachtauto's. Het beleidskader Deelvervoer is vastgesteld en een aanbieder van deelfietsen heeft een vergunning gekregen. Ook een bewonersinitiatief voor deelauto's heeft een vergunning gekregen. Verder is met ondernemersverenigingen en de logistiek makelaar gewerkt aan de stapsgewijze invoering van Zero-Emissie Stadslogistiek vanaf 1 januari 2025.

3.3.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Er is een keuze gemaakt in de onderwerpen op het gebied van wonen en leefomgeving die hier naar voren komen.

De gemeente is bijvoorbeeld ook verantwoordelijk voor taken als de begeleiding en toetsing van ruimtelijke plannen, het actualiseren van ruimtelijke kaders en toezicht en handhaving van relevante wet- en regelgeving.

Doelstelling 1: Een toekomstbestendige woningvoorraad

- De gemeente heeft de Huisvestingsverordening geactualiseerd. Deze maakt het mogelijk de schaarse betaalbare woningen zo eerlijk mogelijk te verdelen. Dit gebeurt met oog voor de regionale woonbehoefte door samen te werken met de regiogemeenten. In verband met de aanhoudende schaarste aan betaalbare woningen en de gewijzigde Huisvestingswet is in de regio afgesproken te inventariseren of er versneld een nieuwe actualisatie van de Huisvestingsverordening nodig is.
- De gemeente heeft (samen met betrokken partijen) gezocht naar maatregelen om (oudere) bewoners te helpen verhuizen naar een meer passende woning. Hierdoor ontstaat in theorie ruimte voor anderen die op zoek zijn naar een woning die past bij hun levensfase.
- Het actieplan dakloosheid is uitgevoerd om mensen te helpen die zich in een kwetsbare positie bevinden. Voor Gouwe Huse zijn de voorbereidingen getroffen voor oplevering eind 2024. Verder faciliteerde de gemeente woonzorgconcepten. Vanuit het convenant Huisvesting Bijzondere Doelgroepen zijn in Gouda 24 woningen toegewezen aan mensen op de wachtlijst (uitstroom) en zijn daarnaast 5 woningen toegewezen voor Wonen Eerst. De opgave was 25 woningen voor uitstromers en 4 woningen voor Wonen Eerst. Gouda heeft hiermee dan ook voldaan aan de opgave voor 2023. Daarnaast zijn in 2023 de voorbereidingen getroffen voor de verbouwing van de Gildenburg 1 en zijn verkennende gesprekken gestart met diverse zorgaanbieders.
- De transformatie van het gemeentelijk pand aan de Winterdijk 10 draagt bij aan het woningaanbod voor jongeren.

Doelstelling 2: Actieve sturing op het woningbouwprogramma

- In 2023 zijn De Gouwe en de IJssel, de Goudplevier en de Zilverreiger in Gouda-Oost opgeleverd als sociale huurwoningen. Voor de doelgroep die is aangewezen op wonen en zorg zijn het Herstelhuis, verzorgingshuis Huize ter Gouwe en Goudse Gaarde, een zorgvilla aan de Jac. P. Thijsselaan, opgeleverd. In 2023 zijn er 362 woningen in Gouda bij gekomen, waarvan 128 sociale huurwoningen (dat is 35%). Bij nieuwbouw hanteert de gemeente een vaste norm voor sociale huur (33%) en gereguleerde middeldure huur en betaalbare koop (samen 20%).
- In 2023 heeft de gemeente samen met de regiogemeenten de Regionale Realisatie Agenda wonen ondertekend met daarin afspraken met betrekking tot de woningbouwprogrammering voor de periode t/m 2030. Daarin staat een inspanningsafspraken om regionaal te komen tot een woningbouwprogramma met meer betaalbaar wonen. De Goudse woningbouwprogrammering is opgebouwd volgens de uitgangspunten van de woon(zorg)visie die de raad in november 2021 heeft vastgesteld.
- In 2023 is voor 3 projecten de Startbouwimpuls (SBI) aangevraagd. Twee projecten hebben een toekenning gekregen, in totaal € 1,9 miljoen. Hiermee kunnen projecten met betaalbare woningen doorgang vinden en is een deel van een woningbouwprogramma gewijzigd van vrijesectorhuur naar betaalbare koop.
- De gemeente heeft eind 2023 het Fonds betaalbaar wonen ingevoerd als onderdeel van de nota Kostenverhaal. Met de implementatie van dit fonds kan de gemeente meer regie nemen op de programmatische invulling van nieuwbouwlocaties. Als initiatiefnemers niet kunnen of willen voldoen aan de gemeentelijke eisen voor betaalbaar wonen en zij dat deel van het programma ook niet elders in de gemeente kunnen realiseren is het mogelijk om de opgave voor betaalbaar wonen "af te kopen" (mits het college instemt). De gemeenteraad heeft daarnaast eind 2023 een doelgroepenverordening vastgesteld. Die maakt het mogelijk om in bestemmingsplannen percentages voor sociale huur, middenhuur en betaalbare koop te vereisen én het regelt definities, prijzen, instandhoudingstermijnen en inkadering van de doelgroepen.

Doelstelling 3: Uitvoering van het Verkeerscirculatieplan

- In 2023 zijn de wijkmobiliteitsplannen voor de Binnenstad, Korte Akkeren en Kort Haarlem door de raad vastgesteld. Ook is een besluit genomen over de nota grote en zware voertuigen. Daarnaast is een start gemaakt met de aanbesteding van 7 wijkmobiliteitsplannen, die in de komende jaren worden uitgevoerd.
- De gemeente heeft een gedeelte van de regionale doorfietsroute Rotterdam-Gouda gerealiseerd. De routes Bodegraven-Gouda en Alphen-Gouda zijn verder uitgewerkt in tekeningen en begrotingen. De route Alphen-Gouda is integraal onderdeel van de Spoorzone ontwikkelingen.
- Voor de Spoorzone is een integraal herinrichtingsplan opgesteld, waarbij een goede verkeersdoorstroming uitgangspunt is geweest voor het ontwerp.
- In september 2023 heeft de raad ingestemd met het realiseren van een inpandige fietsenstalling aan de Nieuwe Markt. De stalling biedt gratis parkeergelegenheid voor 750 fietsen en er zijn kluisjes, een toilet en beheerdersruimte. Ook bak- en kratfietsen kunnen hier parkeren en er zijn oplaadpunten voor elektrische fietsen.
- De inrichtingsplannen voor de Koningin Wilhelminaweg zijn met input van belanghebbenden op niveau schetsontwerp afgerond. Hierna is een start gemaakt met de voorbereiding voor de uitvoering die gepland staat vanaf eind 2024. De Wilhelmina van Pruisenlaan is heringericht en het realiseren van de herinrichting van Componistenlaan is aanbesteed. De uitgangspunten voor het maken van de herinrichting van de Fluwelensingel en Blekerssingel zijn geïnventariseerd.
- Er zijn schoolzones ingericht bij basisscholen. In Plaswijck is gestart met de realisatie van drie schoolzones aan de Plaswijckweg en Ridder van Catsweg.

- De gemeente heeft in overleg met de gemeente Zuidplas en provincie de maatregelen rond Westergouwe uitgewerkt inclusief een raming. Hierbij wordt rekening gehouden met alle ruimtelijke ontwikkelingen in Westergouwe, Zuidplas en de regionale ambitieroute fiets.
- In 2023 is in opdracht van de gemeente Gouda, gemeente Zuidplas en de regio Midden-Holland een onderzoek verricht naar de haalbaarheid van een duurzame ontsluiting van nieuwe woningbouwlocaties in het Middengebied / het Vijfde dorp en Westergouwe. De komende periode is nader onderzoek en dialoog met partners en stakeholders noodzakelijk voor een volgende stap in het proces naar de realisatie van station Gouda- Zuidplas.
- Vanwege een gewijzigde planning in relatie tot andere projecten, zijn de oversteeklocaties op de Goudse Houtsingel in 2024 voorzien.

Doelstelling 4: Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading

- Het aantal openbare laadpunten in de gemeente is in 2023 gestegen van 440 naar 473. Dit is een groei van 7,5 % ten opzichte van 2022. De gemeente is gestart met het ontwikkelen van nieuw beleid over laadinfrastructuur waaronder kaders voor snelladen voor personenauto's en bestel/ vrachtauto's. Dit beleid wordt opgenomen in een regionale visie laadinfrastructuur.
- Er is een Beleidskader Deelvervoer vastgesteld en er is een vergunning verleend voor het aanbieden van deelfietsen. Ook zijn er extra parkeervergunningen verleend voor deelauto's waaronder voor het bewonersinitiatief OnzeAuto.
- Regionale ondernemersverenigingen Midden-Holland hebben de mogelijkheden voor stadsdistributiehubs onderzocht. Gezamenlijk met de gemeente worden maatregelen voorbereid voor de inzet van schone en slimme logistiek en de realisatie van een hub. De logistiek makelaar en de gemeente hebben verdere stappen gezet voor de samenwerking met het Centraal Loket ontheffingen en voor de stapsgewijze invoering van de Zero-Emissiezone Stadslogistiek vanaf 1 januari 2025.

3.3.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Zorg dragen voor een schone leefomgeving door het inzamelen van huishoudelijk afval en het verwijderen van zwerfafval op straat. Daarnaast levert Cyclus een bijdrage aan de verkeersveiligheid door de gladheidsbestrijding op wegen in winterse perioden. Dit gebeurt op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst en tegen een marktconforme prijs

Verbonden partijen	Doel
Omgevingsdienst Midden-Holland (BWT deel)	De afdeling Bouw- en woningtoezicht (BWT) van de ODMH zag namens Gouda toe op de veilige bouw en het toegestane gebruik van gronden en bouwwerken. Zij deden dat door vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering op het gebied van bouwregelgeving en ruimtelijke ordening. Voor 2023 ging het daarbij bij Gouda onder meer om circa 1.050 afhandelingen van aanvragen omgevingsvergunningen en meldingen, 750 toezichtstaken, 150 juridische procedures vergunningen en 203 handhavingzaken. In 2023 kreeg de implementatie van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging (nieuwbouw) ruime aandacht binnen de ODMH, waaronder ook advisering richting gemeenten.
Grondbank RZG Zuidplas	Door de deelname in de Grondbank heeft Gouda invloed op de regionale woningbouwopgave in relatie tot de woningbouwontwikkelingen van Gouda. In 2021 is een koopovereenkomst gesloten tussen de Grondbank en de gemeente Zuidplas, strekkende tot de overdracht van haar bezit aan Zuidplas voor de ontwikkeling van het vijfde dorp. Daarmee zou de grondbank per 31-12-2024 worden opgeheven. Sindsdien zijn de economische omstandigheden, zoals de renteontwikkeling, sterk gewijzigd, wateen ongunstig effect heeft op de grondexploitatie van het plangebied. Dat maakt dat Zuidplas niet zonder meer invulling kan en wil geven aan de op haar rustende afnameverplichting en een beroep doet op de uit de koopovereenkomst voortvloeiende ontbindingsmogelijkheid van de koopovereenkomst. Dat betekent dat de Grondbank, anders dan eerder aangenomen, niet tot liquidatie kan overgaan per 1 januari 2025. De Grondbank bereidt een voorstel voor de gemeenschappelijke regeling te verlengen voor een periode van 10 jaar of zoveel eerder als de gronden zijn uitgenomen. Het is voor Gouda van belang om haar invloed te houden op deze ontwikkeling en blijft streven naar een minimaal kostenneutrale grondexploitatie om te voorkomen dat de Grondbank wordt geconfronteerd met een eventueel tekort, dat voor rekening en risico komt van de betrokken deelnemers.
Belastingen Samenwerking Gouwe Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de standplaatsgelden ter dekking van de kosten voor de exploitatie van woonwagenterreinen. Daarnaast verzorgt de BSGR de heffing en de invordering van de leges omgevingsvergunning/fysische leefomgeving ter dekking van de kosten voor het in behandeling nemen van de aanvraag en het verstrekken van een dergelijke vergunning.
Cyclus N.V.	Cyclus NV voert taken op het gebied van Afvalbeheer (onder meer inzameling en verwerking), Reiniging en Gladheidsbestrijding.
Coöperatie Parkeerservice U.A.	Coöperatie Parkeerservice U.A. ondersteunt gemeenten bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid.

3.3.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergegeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Data (eerdere meting)	Databron
	Eigendomsvormen, met uitsplitsing naar corporatiehuur, particuliere huur en koop.	2023: Totaal: 34477 (100%) Koopwoningen: 19169 (55,6%) Eigendom woningcorporatie: 10067 (29,2%) Eigendom overige verhuurders: 5241 (15,2%)	2022: Totaal: 34065 (100%) Koopwoningen: 18931 (55,6%) Eigendom woningcorporatie: 10035 (29,5%) Eigendom overige verhuurders: 5071 (14,9%)	2021: Totaal: 33725 Koopwoningen: 18700 (55,4%) Eigendom woningcorporatie: 9978 (29,6%) Eigendom overige verhuurders: 5019 (15%)	(CBS, Voorraad woningen) https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/82900NED/
Een toekomstbestendige woningvoorraad	Eigendomsvormen, met uitsplitsing naar middenhuur en betaalbare koop (WOZ-waarde < 325.000)	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	2021 Koopwoningen: WOZ-waarde €0 < €325.000: 68.8% WOZ-waarde > €325.000: 31.2% 2021 Corporatiehuur: Tot Kwaliteitskortingsgrens: 13.0% Tussen kwaliteitskortingsgrens en aftoppingsgrens: 67.5% Tussen aftoppingsgrens en liberalisatiegrens: 13,7% Boven liberalisatiegrens: 3.6% Onbekend: 2.3%	2020 Koopwoningen: WOZ-waarde €0 < €325.000: 78.8% WOZ-waarde > €325.000: 21.2% 2020 Corporatiehuur: Tot Kwaliteitskortingsgrens: 11,3% Tussen kwaliteitskortingsgrens en aftoppingsgrens: 62,6% Tussen aftoppingsgrens en liberalisatiegrens: 20,1% Boven liberalisatiegrens: 4.0% Onbekend: 2.0%	(CBS/WSW, Lokale Monitor Wonen) https://www.waarstaatje.gemeente.nl/dashboard/dashboard/lokale-monitor-wonen
Actieve sturing op het woningbouwprogramma	Alternatieve woonvormen	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	2022: 434	2019: 452	Monitor ouderenhuisvesting: https://55plus.datawonen.nl/jive [geclusterde woonvormen]
Actieve sturing op het woningbouwprogramma	Aantal nieuwbouwwoningen en overige toevoegingen (o.a. transformatie)	2023: voorlopige cijfers CBS: 281 nieuwbouw en 81 overige toevoegingen = 362 toegevoegde woningen. Netto toevoegingen 308	2022: 540 toegevoegde woningen, waarvan 436 nieuwbouw Netto toevoegingen 412	2021: 375 toegevoegde woningen, waarvan 233 nieuwbouw Netto toevoegingen: 340	Waarstaatje gemeente.nl / CBS voor historische ontwikkeling, Planregistratie Wonen voor toekomst
Uitvoeren van het Verkeerscirculatieplan	Intensiteiten gemotoriseerd verkeer (stadsbreed)	2023: In 2023 geen nieuwe tellingen gedaan	2022: <90% wegcapaciteit: 74% van de tellingen 90-110% wegcapaciteit: 15% van de tellingen >110% wegcapaciteit: 11% van de tellingen	x	Gemeente Gouda, periodieke verkeerstellingen
Uitvoeren van het Verkeerscirculatieplan	Aantal (ernstige) verkeersslachtoffers	2023: Verkeersongevallen: 395 Gewonden: 208 Doden: 0	2022: Verkeersongevallen: 369 Gewonden: 149 Doden: 0	2021: Verkeersongevallen: 337 Gewonden: 125 Doden: 1	Geregistreerde verkeersongevallen (Viastat)

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Data (eerdere meting)	Databron
	Eigendomsvormen, met uitsplitsing naar corporatiehuur, particuliere huur en koop.	2023: Totaal: 34477 (100%) Koopwoningen: 19169 (55,6%) Eigendom woningcorporatie: 10067 (29,2%) Eigendom overige verhuurders: 5241 (15,2%)	2022: Totaal: 34065 (100%) Koopwoningen: 18931 (55,6%) Eigendom woningcorporatie: 10035 (29,5%) Eigendom overige verhuurders: 5071 (14,9%)	2021: Totaal: 33725 Koopwoningen: 18700 (55,4%) Eigendom woningcorporatie: 9978 (29,6%) Eigendom overige verhuurders: 5019 (15%)	(CBS, Voorraad woningen) https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/82900NED/
Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading	Vervoerwijze-keuze (marktaandeel fiets en OV)	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	2018 Binnen Gouda: Fiets: 50% Lopen: 27% Auto: 21% OV: 1% Overig: 2% 2017 Van en naar Gouda: Fiets: 14% Lopen: 2% Auto: 67% OV: 14% Overig: 3%	x	CBS ODIN, Onderzoek Verplaatsingen in Nederland
Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading	Laadpalen en waterstoftankvoorzieningen	2023: 473	2022: 440	2021: 325	RVO, Regionale Klimaatmonitor

3.3.4 Wat heeft het gekost?

3.3.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2023 (basis)	Begroting 2023 (na wijzigingen)	Rekening 2023	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	59.654	70.636	70.110	526
Baten	-29.789	-35.079	-43.904	8.824
Saldo van baten en lasten	29.864	35.557	26.207	9.350
Toevoegingen aan reserves (lasten)	12.750	14.141	14.447	-306
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-10.745	-17.686	-13.516	-4.170
Gerealiseerd resultaat	31.870	32.012	27.137	4.875

3.3.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven. Een positief bedrag (+) laat zien hoeveel geld dit taakveld de gemeente per saldo heeft gekost.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2023 (basis)	Begroting 2023 (na wijzigingen)	Rekening 2023	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	172	484	935	-451
2.1 Verkeer en vervoer	16.668	17.931	17.907	24
2.2 Parkeren	754	659	901	-242
2.5 Openbaar vervoer	109	109	108	1
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	6.351	7.234	6.800	434
8.1 Ruimtelijke ordening	2.826	4.402	597	3.806
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	0	2	164	-162
8.3 Wonen en bouwen	2.984	4.735	-1.205	5.941
Totaal	29.864	35.557	26.207	9.350

3.3.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	451	N
Voor de spoorzone is een perceel grond verkocht. De baten vallen in taakveld 8.1. De lasten voor (extra) afschrijving staan op taakveld 0.3.	1.289	N
De administratie van de erfpachtgronden is dit jaar integraal gecontroleerd. Uit deze controle blijkt dat de boekwaarde van de erfpachtgronden hoger is. Dit is een voordeel in de exploitatie.	684	V

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
De kosten voor groot onderhoud zijn lager dan begroot. Sommige werkzaamheden zijn uitgesteld en worden in 2024 of later uitgevoerd. Dit leidt tot een lagere onttrekking van de Reserve Groot onderhoud vastgoed.	339	V
Eind 2023 is een aanvang gemaakt met de voorbereiding van de integrale aanpak van het museum. De voorbereidingskosten waren niet begroot.	250	N
Diverse kleine verschillen.	65	V
2.1 Verkeer en vervoer	24	V
De afschrijvingslasten die gekoppeld zijn aan de Reserve afschrijvingslasten vervangingsinvesteringen openbare ruimte zijn lager uitgevallen dan begroot. Hier tegenover staat dat de onttrekking aan de betreffende reserve ook lager is dan begroot.	52	V
Diverse kleine verschillen.	28	N
2.2 Parkeren	241	N
Parkeerinkomsten Stationsgarage: inkomsten bleven achter ten opzichte van de bijgestelde begroting. Bij de raming van de inkomsten is in 2023 abusievelijk vooruitgelopen op de uitbreiding van de garage met 80 plaatsen.	191	N
Vorbereiding inpandige fietsenstalling Nieuwe Markt: er zijn kosten gemaakt ter voorbereiding van de verbouw van een aantal voormalige winkelpanden locatie Nieuwe Markt tot inpandige fietsenstalling. Deze kosten waren niet begroot.	33	N
Diverse kleine verschillen.	17	N
2.5 Openbaar vervoer	1	V
Diverse kleine verschillen.	1	V
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	434	V
Groenfonds: er is een voordeel gerealiseerd door een verschuiving in de uitvoeringsplanning van diverse groenfondspromen. Daardoor werden minder kosten met de Reserve Groenfonds verrekend. Daar staat dan ook lagere onttrekking aan de reserve tegenover. Per saldo budgetneutraal	447	V
Diverse kleine verschillen.	-13	V
8.1 Ruimtelijke ordening	3.805	V
Ruimtelijke Ontwikkeling en Omgevingswet: in 2023 heeft de focus gelegen op het naar de lijn brengen van de werkzaamheden en is de implementatie in een lagere versnelling gekomen. Voorgesteld wordt om de kosten voor voornamelijk doorlopende implementatiewerkzaamheden te melden in de Bestuursrapportage 2024 omdat het implementatietraject in 2024 wordt gecontinueerd en hier vooralsnog geen middelen voor zijn opgenomen.	260	V
Bij de Spoorzone is een perceel grond verkocht. Hier staan kosten tegenover: de extra afschrijving, die geboekt is op taakveld 0.3. en diverse andere kosten. Voor het restant € 2.416.000 wordt voorgesteld deze in een in te stellen Reserve Spoorzone te storten ter dekking van nog te maken kosten.	3.705	V
In 2023 is een integrale actualisatie gedaan van de faciliterende projecten (projecten met anterieure overeenkomsten). Het nadeel komt vooral doordat de complexiteit van de locatieontwikkeling in de huidige markt zorgt voor vertraging en meer intensieve planontwikkelingsprocessen. Daarnaast is geïnvesteerd in een nieuwe nota kostenverhaal en nota grondbeleid, waarmee actiever grondbeleid mogelijk wordt en kostenverhaal effectiever wordt ingezet.	237	N
Op basis van de kostenprognose 2023 is in de 2e Berap aanvullend budget aangevraagd ter dekking van de kosten externe inzet. Ultimo 2023 bleek dat de kostenprognose lager uitviel dan voorzien. Dit budget valt derhalve vrij.	100	V
Diverse kleine verschillen.	23	N
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	162	N
De grondexploitatie van project Bolwerk is in 2013 afgesloten. Voor afrondende werkzaamheden (monitoring bodemsanering) en woonrijp maken Poortgebouw is een nazorgbudget gevormd. Na jaren braak te hebben gelegen is in 2022 gestart met de bouw van zorgcentrum Huize ter Gouwe. De gemeente richt de buitenruimte in. In 2024 worden de laatste werkzaamheden uitgevoerd. Er was abusievelijk geen onttrekking opgenomen, terwijl het werk wel was gestart. Wel is hiervoor voldoende budget beschikbaar binnen de Reserve nog uit te voeren werkzaamheden Bolwerk zodat er geen financiële consequenties ontstaan. Voorgesteld wordt bij de resultaatsbestemming dit bedrag uit de Reserve nog uit te voeren werkzaamheden Bolwerk te onttrekken.	164	N
Diverse kleine verschillen.	2	V
8.3 Wonen en bouwen	5.941	V
Bij wijkontwikkeling is per saldo een lager bedrag besteed dan vooraf begroot. Bij meerdere projecten is sprake van vertraging. Dit komt deels door leveringsproblemen met NUTS. Maar ook bij systeembouwwoningen zijn de levertijden opgelopen. Hierdoor duurt het langer voordat projecten starten. Projecten worden daardoor ook later opgeleverd / overgedragen. De gereserveerde	2.318	V

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
budgetten schuiven dan ook in de tijd mee. Investerings worden vervolgens later gedaan maar passen wel binnen het totaal beschikbare budget Wijkontwikkeling. Hierdoor wordt ook de bijbehorende mutaties op de Reserve Wijkontwikkeling gewijzigd.		
Bouwleges: de meerinkomsten aan bouwleges worden veroorzaakt door een drietal grote projecten die bij de actualisatie van de legesinkomsten 2eBerap niet voorzien waren. Het betreft een project in Westergouwe, een project op de Jamessingel en een project op de NieuweGouwe Oostzijde.	1.974	V
Voor de Reserve versnelling woningbouw waren hogere lasten en daarmee was een hogere onttrekking begroot dan gerealiseerd. Bij meerdere projecten zijn omstandigheden geweest waardoor de bouw is vertraagd. Positief is dat de projecten nog altijd kunnen worden gerealiseerd. Uitstel heeft niet geleid tot afstel. Veelal zijn het praktische problemen zoals extra tijd voor de voorbelasting, onwerkbaar weer, extra bouwveiligheidsmaatregelen. Dit alles is niet van invloed op het totaalbudget. Alleen de prognose van de kosten en de bijbehorende onttrekking aan de Reserve versnelling woningbouw wordt aangepast.	1.319	V
Wet Goed Verhuurderschap: het incidentele budget voor de opzet van een meldpunt kan pas in 2024 besteed worden. Mochten deze uitgaven in 2024 leiden tot een overschrijding dan rapporteren we hierover in de Bestuursrapportage.	111	V
Wonen Boven Winkels: het voordeel wordt veroorzaakt door in voorgaande jaren aangegane betalingsverplichtingen met een meerjarig karakter waar nog geen uitbetaling op heeft plaatsgevonden. Eventuele overschrijdingen op deze post melden we in de Bestuursrapportages.	78	V
Bodemdaling en Funderingen: er is minder uitgegeven dan verwacht doordat er minder inzet was door personele wisselingen. Ook is Gouda in afwachting van het advies van de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur over de nationale aanpak van funderingsproblematiek.	79	V
Diverse kleine verschillen.	62	V

3.3.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Vershil	V/N
Reserve Wijkontwikkeling: per saldo een lager bedrag besteed dan vooraf begroot. Bij meerdere projecten is sprake van vertraging. Dit komt deels door leveringsproblemen met NUTS. Maar ook bij systeembouwwoningen zijn de levertijden opgelopen. Hierdoor duurt het langer voordat projecten starten. Projecten worden daardoor ook later opgeleverd / overgedragen. De gereserveerde budgetten schuiven dan ook in de tijd mee. Investerings worden vervolgens later gedaan maar passen wel binnen het totaal beschikbare budget Wijkontwikkeling.	2.318	N
Reserve Groenfonds: door een verschuiving in de uitvoeringsplanning van diverse groenfondspromen zijn er in 2023 minder kosten gemaakt. Hierdoor worden minder kosten verrekend met de reserve.	447	N
Reserve Groot onderhoud vastgoed: De kosten voor groot onderhoud zijn lager dan begroot. Sommige werkzaamheden zijn uitgesteld en worden in 2024 of later uitgevoerd. Dit leidt tot een lagere onttrekking aan de reserve.	339	N
Reserve versnellen woningbouw+(gebieds)transformatie: voor het (meerjarig) project versnelling woningbouw zijn in 2023 minder kosten gemaakt die verrekend worden met de reserve.	1.319	N
Reserve afschrijvingslasten vervangingsinvesteringen openbare ruimte: de afschrijvingslasten die gekoppeld zijn aan de Reserve afschrijvingslasten vervangingsinvesteringen openbare ruimte zijn lager uitgevallen dan begroot. Hierdoor worden minder kosten verrekend met de reserve.	52	N
Totaal	4.476	N

3.4 Sociaal domein

Ambitie

De ambitie is een inclusief en sociaal Gouda, waarin iedereen gelijkwaardig is en iedere Gouwenaar mee kan doen. Ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, seksuele voorkeur, talent of beperking. Dit betekent dat we de juiste zorg en ondersteuning betaalbaar en beschikbaar houden voor Gouwenars die dit nodig hebben. Ook hebben we meer aandacht voor armoede en schuldhulp.

Om mee te kunnen doen in de samenleving moeten mensen kunnen beschikken over bestaanszekerheid. Daarom worden gezinnen met een laag inkomen die dat nodig hebben ondersteund met specifieke aandacht voor kinderen.

Wat is bereikt?

1) Iedereen kan meedoen

Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties is een nieuwe Lokale Inclusie Agenda voor 2024 – 2025 opgesteld. De speerpunten zijn in samenspraak en samenspel met de stad tot stand gekomen.

In 2023 zijn 141 inwoners uitgestroomd naar werk en 14 naar school. Het aantal bijstandsdossiers is in 2023 toegenomen van 1.710 op 1 januari 2023 naar 1.751 op 1 januari 2024. Het aantal mantelzorgers dat gebruik maakt van mantelzorgondersteuning is gestegen van 2 op de 10 naar 4 op de 10. Ook het aantal geregistreerde mantelzorgers is toegenomen van 1072 mantelzorgers (eind 2022) naar 1155 (november 2023).

2) Inzetten op kansengelijkheid

De inkomensgrenzen voor de minimaregelingen zijn opgehoogd van 120% naar 130% van de bijstandsnorm Aan de Rotterdammer van kinderen uit gezinnen met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm zijn tegoedbonnen voor huiswerkbegeleiding toegevoegd. In 2023 zijn 3.883 Rotterdammers verstrekt. 1.841 aan volwassenen en 2.042 aan kinderen. Dit is een stijging van 14% t.o.v. vorig jaar.

3) Passende zorg en ondersteuning

Het aantal kinderen met een indicatie voor jeugdzorg is in 2023 afgenomen van 1 op 6,65 in 2022 naar 1 op 7,3. Dit is mede het effect van de inzet van de samenwerking tussen de gemeente en de huisartsen. Als onderdeel van de Goudse aanpak rondom (complexe) scheidingen is in november het Scheidingsplein Gouda gelanceerd. Vanaf september 2023 is het mogelijk om langere indicaties voor Wmo hulp bij het huishouden, begeleiding en dagbesteding af te geven. De indicatieduur van 3 jaar is verruimd naar maximaal 5 jaar. Hierbij wordt uitgegaan van '5 jaar, tenzij'. De bedoeling is dus dat lange indicaties de norm worden.

4) Integrale dienstverlening

In het kader van meer tijd en resultaat voor de inwoner is er een inhoudelijke kwaliteitsslag gemaakt bij de integrale toegang van het sociaal domein waardoor de inwoner beter geholpen kan worden. Daarnaast heeft het college besloten om casemanagement voor jeugd en Wmo in te voeren.